

شهر الکترونیک و خدمات الکترونیک

سید محمد میرزمانی

ویرایش علمی و توسعه محتوایی

حمید محسنی

میرزمانی، سید محمد، ۱۳۵۵-
شهر الکترونیک و خدمات الکترونیک / تألیف سید محمد میرزمانی؛ ویرایش علمی و توسعه محتوایی
حمید محسنی.

تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۳
ص. ۱۲۹.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۲۵.

موضوع: اطلاع‌رسانی الکترونیکی دولتی

موضوع: خدمات اطلاع‌رسانی همگانی

شناسه افزوده: حمید محسنی، ۱۳۴۴ - ویراستار

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۹م۶الف / JF۱۵۲۵

رده‌بندی دیویی: ۳۵۲/۳۸۰۲۸۵۴۶۷۸

شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۵۴۱۶۶

www.ketab.ir.org

Mohseni@ketabdar.org

عنوان: شهر الکترونیک و خدمات الکترونیک

نویسنده: سید محمد میرزمانی

ویرایش علمی و توسعه محتوایی: حمید محسنی

طراح جلد: نسیم حاج علی

مجموعه کتاب: ۲۸

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۳ / شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

شابک: ۵-۸۲-۲۴۱-۶۰۰-۹۷۸

تلفن: ۴-۸۸۴۸۱۳۵۳ / ۸۸۹۷۹۵۶۱

دورنگار: ۸۸۹۷۹۵۶۰ / همراه: ۹۱۲۱۸۸۳۵۸۱

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۷
مقدمه‌ای بر فناوری و شهر / دولت و شهروندی.....	۱۱
نظری بر نتایج چند تحقیق.....	۱۳
چهار چوب اطلاعاتی و خدمات اطلاعاتی الکترونیکی.....	۱۹
خدمات الکترونیکی و مدیریت اطلاعات و دانش.....	۲۰
مسائل شهری و تکنولوژی‌های اطلاعاتی و ارتباطی.....	۲۸
اهداف شهر الکترونیکی.....	۳۰
اهمیت و ضرورت توجه به فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی.....	۳۱
سواد اطلاعاتی شهر الکترونیک.....	۳۲
سیری در آمار و سیر اندیشه‌های عصر اطلاعات.....	۳۳
سیر اندیشه‌های عصر اطلاعات.....	۴۰
نظریه اشاعه نوآوری‌ها برای گسترش استفاده از امکانات شهر الکترونیکی.....	۴۱
نظریه مانوئل کستلز برای اطلاعات و تغییرات شهری.....	۴۵
تغییر در نحوه کار و فعالیت در جامعه اطلاعات.....	۴۸
اصول استفاده از دانش و تکنولوژی اطلاعات در مدیریت شهری.....	۴۸
تأثیر کاربرد تکنولوژی اطلاعات بر مدیریت توسعه شهر.....	۵۰
شهر الکترونیک.....	۵۱
مزایای شهر الکترونیک.....	۵۲
شهروند الکترونیک.....	۶۳
ضرورت ایجاد شهرداری الکترونیک.....	۶۴
شهر الکترونیک و دولت الکترونیک.....	۶۷
آمادگی الکترونیکی و شهر الکترونیکی.....	۷۰
زیرساخت‌های ایجاد شهر الکترونیکی.....	۷۲
مزایای ایجاد شهر الکترونیک.....	۷۶
رونق اقتصادی.....	۷۶
ایجاد اشتغال.....	۷۷

۷۸	 دانشگاه مجازی
۷۹	 کارت اعتباری و هوشمند
۷۹	 سیستم گردش کار رایانه‌ای و مزایای ویژه نظام‌های الکترونیکی
۸۰	 کاهش رشوه و سوء استفاده‌های مالی و اداری
۸۰	 کاهش ترافیک و آلودگی‌های زیست‌محیطی
۸۱	 مدیریت اطلاعات و دانش یکپارچه شهر
۸۱	 استفاده از تجربه‌ها و دانش همگانی و جذب مشارکت مردمی
۸۱	 افزایش نظارت مردمی
۸۲	 تولید نهادهای دانش‌بنیان
۸۲	 شهرداری الکترونیک
۸۴	 رسالت شهرداری الکترونیک و خدمات اطلاعاتی آنها
۸۷	 اطلاعات مالی
۸۷	 اطلاعات سازمانها
۸۸	 اطلاعات تخصصی
۸۸	 اطلاعات بازاریابی
۸۹	 اطلاعات مکانی و ترافیکی
۸۹	 اطلاعات نهادها و آموزش و پژوهشی
۹۰	 اطلاعات مناقصه‌ها
۹۰	 اطلاعات رویدادها
۹۱	 اطلاعات جغرافیایی
۹۲	 اطلاعات تاریخی
۹۲	 اطلاعات آماری
۹۲	 اطلاعات اتوبوسرانی و مترو
۹۳	 اطلاعات تفریحی و سرگرمی
۹۴	 اطلاعات برنامه‌های تلویزیونی، اطلاعات توریستی، از، اطلاعات نمایشگاه‌ها
۹۴	 جاذبه‌های شهری
۹۵	 ویژگی‌های شهرداری الکترونیک
۹۸	 شهر مجازی و کارگروه شهر الکترونیکی
۹۹	 تاریخچه مختصر استفاده از تکنولوژی اطلاعات در توسعه مدیریت شهر
۹۹	 شهر الکترونیکی کیش
۱۰۰	 شهر الکترونیکی مشهد
۱۰۲	 سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران
۱۲۳	 فهرست منابع

پیش گفتار

فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات (فناوا) مجموعه گوناگونی از فناوری‌هاست که برای تولید، ذخیره، پردازش و انتقال اطلاعات از آنها استفاده می‌شود. این فناوری‌ها، فرایند تولید کالا و خدمات را به نحوی تغییر داده است که افزایش کارایی بدون بهره‌گیری از چنین فناوری‌های تقریباً ناممکن است. امروزه مفاهیمی مثل عدالت و برابری، توسعه، دسترسی مساوی شهروندان به اطلاعات و امکانات شهری و ملی، و منطقی بسیاری از خدمات و امکانات با توسعه فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی گره خورده است. ناممکن است در جهان امروز سازمانی را پیدا کنید که بخواهد در تولید کالا و خدمات پیشرو باشد اما برنامه دقیقی برای مدیریت اطلاعات با کمک فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی نداشته باشد. داعیه پیشگامی در بسیاری از حوزه‌ها بدون برنامه ریزی دقیق در این حوزه نشانگر ناآگاهی مدیران و کارکنان سازمان در مدیریت جنبه‌های مختلف سازمانی است. بر همین اساس است که یکی از شاخص‌های توسعه هر کشور، نرخ آمادگی الکترونیکی نهادهای ملی و کل کشور، و به خصوص میزان سواد اطلاعاتی کارکنان و شهروندان آن است.

سراسفحه شهرداری تهران: این تقدیر حدیثی بهانه مردمی حضور فناوری در کلان‌شهر تهران است.

[illegible]

در این کتاب تلاش می‌شود به اهمیت فناوا با تاکید بر خدمات شهری پرداخته شود. البته ناگفته نماند خدمات الکترونیکی شهری و شهرداری می‌تواند شامل هر آن چیزی شود که در یک شهر رخ می‌دهد. مطالعه خدمات شهرداری‌های بزرگ دنیا نیز نشانگر همین واقعیت است. از یک طرف، آنها تلاش می‌کنند مدیریت خدمات مستقیم شهرداری به شهروندان، و جریان کاری بین کارکنان و نهادهای شهرداری را الکترونیکی سازند. از طرف دیگر، به دلیل گستردگی وظایف شهرداری‌ها و تعامل آنها با همه نهادهای شهری، و همینطور نقش شهرداری در تسهیل ارائه خدمات نهادهای عمومی و دولتی، و بالاتر از آن اهمیت همه اینها در رضایت و راحتی شهروندان، منطقی خواهد بود که شهرداری‌ها در این حوزه نیز محور قرار گیرند. ایجاد چنین زیرساخت‌ها بسیار مهم خواهد شد تا اقتصاد شهر رونق بیشتری گیرد، و شهر و شهروندی بصورت یک نهاد محوری و مردم‌نهاد، بیشتر مطرح شود و یکپارچگی شهری نیز بیشتر گردد.

برای نشان دادن چندین مورد تلف خدمات الکترونیکی شهری و شهرداری‌ها تلاش شده است تا نمونه‌هایی از وبسایت شهرداری‌های بزرگ دنیا نشان داده شود. این وبسایت‌ها به گونه‌ای انتخاب شده‌اند که هم تنوع و تفاوت این خدمات نشان داده شود و هم تفاوت شکل‌های ظاهری آنها نشان داده شود. گرچه این الگوها و نمونه‌ها تا حدودی نشانگر تفاوت اهداف و وظایف شهرداری‌های دنیاست که بر اساس قوانین و مقررات داخلی هر کشور است اما در مجموع بیشتر نشانگر نقش محوری شهرداری‌ها در رشد و توسعه اقتصاد شهری و بلکه اقتصاد ملی است.

داشتن یک چشم‌انداز جهانی و ملی در مدیریت و ارائه خدمات اما تسهیل فعالیت‌های محلی بیش از هر چیزی در مقایسه بین دولت‌های شهری و شهرداری‌ها در یک شهر و سایر شهرداری‌ها در یک کشور و بلکه تمام جهان ملایم‌تر متبلور است. توسعه خدمات الکترونیکی در کل کشور می‌تواند از چنین الگویی نهایت کند. به عبارت دیگر، گسترش خدمات الکترونیکی در یک شهر سبب خواهد شد تا هم دسترسی شهروندان به خدمات شهری و محلی تسهیل شود و هم زمینه ارتباط وسیع بین همه شهرها و شهروندان کل کشور فراهم شود. با چنین راهبردی نه تنها ارتباط بین شهری و بین‌سازمانی بلکه ارتباط جهانی را هم می‌توان زمینه‌سازی کرد. نقش دولت نیز حمایت از این برنامه‌ها در سطح ملی و جهانی و ایجاد زیرساخت‌های مرتبط است.

همه موارد فوق از جمله بحث‌های این کتاب است. شهر و شهروند الکترونیکی، مزایای شهر و خدمات شهری الکترونیکی، زیرساخت‌های ایجاد خدمات الکترونیکی،

آمادگی الکترونیکی، دیدگاه‌ها و نظریه‌های مرتبط با این حوزه، و برخی از نمونه‌های خدمات شهری الکترونیکی در ایران و جهان نیز از جمله سرفصل‌های اصلی کتاب است.

بخشی از سایت شهرداری استانبول و نقشه محتوای اصلی سایت: اطلاعات و خدمات رستوران، سرگرمی، هتل، غذا، خرید، فرهنگ و هنر، بهداشت، مناظر و زیبایی، مسافرت و تعطیلات، رانندگی، حمل و نقل، آموزش، رایانه، اینترنت، اجتماع، تولید و صنعت، رسانه‌ها و آگهی، شماره‌های مهم، ورزش، برنامه‌های هنری و سرگرمی و اتفاقات روزانه، تاریخ، دیدنی‌ها، و عکس و فیلم و صدها خدمت دیگر را می‌توانید از طریق این سایت ملاحظه کنید.

ZOOM | EXPLORE ISTANBUL | GOING OUT | SHOPPING | EVENTS | TRANSPORTATION

ABOUT TURKEY ABOUT ISTANBUL PHOTOGALLERY E-CARDS MAP WEATHER

Istanbul Guide

Restaurants

Grill - Kebab (99)
Fish and Seafood (159)
Italian Cuisine (50)
More

Entertainment

Night Clubs (51)
Bars and Pubs (165)
Turkish Taverns (62)
More

Istanbul Hotels

5 Star Hotels (61)
4 Star Hotels (86)
3 Star Hotels (180)
More

Food & Beverage

Shopping

Arts & Culture

Health

SPA & Beauty

Travel & Holiday

Others

» CORPORATE

Site Map {>}

Guide

Guide
Shopping
Food and Beverage
Shopping
Arts and Culture
Health
Spa and Beauty
Travel and Holiday
Transportation
Education
Business and Finance
Services
Organization
Computers-Internet
Hobbies
Computers-Internet
Hobbies
Society and State
Production and Industry
Media and Advertisement
Imports and Exports
Sports

Going Out

Dining Out in Istanbul
Traditional Flavors
Nightlife in Istanbul
Nightlife in Istanbul

Accommodation

Shopping

Shopping Districts
Shopping Specials
Shopping in Istanbul
Historical Districts
Important Districts
Must-See
Traditional
More Leaving
Bus Hints
Explore Istanbul: Special

Zoo

Transportation
Transportation in Istanbul
Land Transportation
Transportation by Sea
Travel by Rail

Tours

Events

Concerts
Festivals
Exhibitions
Other Events

Others

Photo Gallery
Map
Weather
About Turkey
About Istanbul
Culture & Arts
E-Cards
Video Gallery
Download

مبنای تولید این اثر، پایان‌نامه کارشناسی ارشد سید محمد میرزومسی به زبان فارسی دکتر مصیب سامانیان با عنوان "نقش تکنولوژی اطلاعات در مدیریت شهر" بود که مولف محترم با حذف بخش‌هایی از پایان‌نامه، پیشنهاد انتشار آن را در حدود ۴۰ صفحه و با همان عنوان به ناشر ارائه داد. اما نتیجه بررسی اولیه محتوای اثر و ویرایش‌های بعدی این شد که الان پیش روی شماست: کتابی با محتوا، ساختار و حتی عنوانی متفاوت با اثر قبلی و در حدود ۱۳۰ صفحه. در واقع، هم ویرایش علمی شد و هم از نظر محتوایی بسیار تغییر یافت. توسعه محتوایی / Content development نوعی ویرایش علمی است که محتوای اثر از نظر کمی و کیفی بسط داده می‌شود. در واقع

ویژگی اصلی این نوع ویرایش، وفاداری به یک فکر اولیه نهفته در اثر و پرداخت مطالب از نظر فنی، محتوایی، ادبی، علمی و تصویری، و هر آن چیزی است که موجب توسعه محتوا و بسته‌بندی دوباره اثر می‌شود.

این اثر را مقدمه‌ای بر کار بهتر و کامل‌تر در همین زمینه تلقی می‌کنیم. به همین دلیل، انتظار داریم نقص‌های آن را با بزرگواری و بی‌اغماض یادآوری کنید تا در ویراست‌های بعدی از آنها استفاده کنیم.

حمید محسنی

ویراستار

www.ketab.ir